

## Uittreksel concept-verslag commissie Ruimte 9 oktober 2023 over de Begroting 2024 t.b.v. PS 6 november 2023

### 5. A-agenda Financiën

#### 5.a.1 Begroting 2024

Toelichting:

In de begroting wordt vastgelegd wat de provincie in 2024 wil bereiken, wat de provincie hiervoor gaat doen en hoeveel dit mag kosten.

Behandelveorstel:

Het doel van de behandeling is het uitbrengen van een advies aan PS over onderwerpen in de begroting (en het memorie van antwoord) die betrekking hebben op de commissie Ruimte.

De **voorzitter** geeft het woord aan Statenlid **Van der Waart** (GL). GL is blij dat er in deze periode meer geld beschikbaar komt vanuit de opcenten. Dit is nodig om de opgaven waar we voor staan aan te pakken, denk daarbij aan de klimaatopgave, de biodiversiteitscrisis en de wooncrisis. Mevrouw **De Boer** (PvdA) vraagt zich af hoe realistisch het ambitieniveau is voor de woningbouw van 184.000 woningen en wat de status is van de planning voor 2024. Ook graag aandacht voor betaalbare woningen. De heer **Bonekamp** (Volt) is benieuwd hoe Gedeputeerde Staten de lessen meeneemt van de huidige woonagenda in de nieuwe woonagenda en welke kosten daarmee gemoeid zijn. Hoe kijkt Gedeputeerde Staten aan tegen de sneller toegenomen bevolking door geopolitieke gebeurtenissen en is er bereidheid en geld om meer woningen te bouwen? Is gedeputeerde het met Volt eens dat wonen voor de jongere generatie extra aandacht behoeft? Is Gedeputeerde Staten bereid te onderzoeken of er gedifferentieerd kan worden in de opcenten om de autobezitter in de landelijke gebieden te ontzien en elektrisch vervoer aantrekkelijk te houden? Interruptie: de heer **Boer** (VVD) vraagt of de heer Bonekamp ook vindt dat inwoners van de stad die ver buiten de stad werken ook meer moeten betalen? De heer **Bonekamp** (Volt) geeft aan dat de meeste verplaatsingen binnen de randstad plaatsvinden en dat gekeken kan worden naar de alternatieven. Interruptie: mevrouw **Berkvens** (D66) vraagt zich af waarom het betalen van autogebruik niet de voorkeur heeft. De heer **Bonekamp** (Volt) vindt dit zeker een goede oplossing maar deze maatregel is tot op heden niet uitgevoerd. Als Provincie kun je hierin ook stappen zetten. Mevrouw **Berkvens** (D66) vraagt wat de operationele kosten zijn om dit te differentiëren. De heer **Bonekamp** (Volt) denkt dat het de investering waard is om het verschil te kunnen bewerkstelligen. De heer **Kes** (SP) vraagt of de mensen die de aanschaf van een elektrische auto niet kunnen betalen niet opnieuw zwaar belast worden. De heer **Bonekamp** (Volt) zegt dat Volt voor differentiatie is om de mensen die afhankelijk zijn van een auto niet te zwaar te belasten. De plannen hiervoor worden op dit moment doorberekend door het PBL voor het landelijke programma van Volt. De heer **Bonekamp** (Volt) vraagt aan Gedeputeerde Staten hoe er voor gezorgd wordt dat er goede controle op de begroting zit om te voorkomen dat er veel gestort en onttrokken wordt aan reserves. De **voorzitter** geeft het woord aan de heer **Klein** (ChristenUnie). De ChristenUnie vraagt zich af hoe de extra investering in het openbaar vervoer zich verhoudt tot het wegvallen van de beschikbaarheidsvergoeding. Per saldo blijft er minder geld beschikbaar voor het openbaar vervoer. Hoe verhoudt zich dit tot de ambitie van de Provincie om het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken? Hoe is de budgettering van het wagenpark berekend?

Mevrouw **Berkvens** (D66) vraagt de gedeputeerde wanneer de voorwaarden van woningbouw aan de randen van de bebouwing verwacht kunnen worden. Het college heeft 20 miljoen uitgetrokken voor twee pilots voor actief grondbeleid. Gaat de Provincie zelf inleggen en hoe worden deze pilots ingericht en de risico's ingedekt? Kan het college toezeggen dat de opzet van deze pilots in een vroeg stadium worden voorgelegd aan Provinciale Staten? Klopt het dat er buslijnen worden geschrapt in Noord Holland Noord?

De heer **Hollebeek** (PvdD) zegt dat er geen geld is voor natuurinclusief bouwen vanuit wonen en natuur. De PvdD zal hierover een motie indienen tijdens de Provinciale Statenvergadering.

De heer **Dijk** (CDA) vraagt wat er verwacht kan worden van de aanjagende rol van de Provincie met betrekking tot de verdubbeling van de bouwproductie. Het CDA vraagt zich af wat wordt bedoeld met de betaalbaarheid van betaalbare woningen. Hoe gaat de 1,4 miljoen die de komende vier jaar ingezet gaat worden voor het Masterplan Wonen? Waar wil de portefeuillehouder dit aan uitgeven? De komende jaren gaat er minder begroot worden op de post bereikbaarheid. Kan de portefeuillehouder hierover uitleg geven? Hoe gaan we realistisch om met de ruimtelijke ontwikkeling? Het CDA vraagt of Realiteit, Haalbaarheid en Betaalbaarheid als kader toegevoegd kan worden aan Omgevingsvisie en Ruimtelijke plannen.

De heer **Van den Berg** (JA21) maakt zich zorgen over de structurele onttrekking uit de reserves en is van mening dat de begroting van de provincie te allen tijde in balans moet zijn. JA21 is benieuwd naar de ontwikkeling van de kosten op het gebied van het asielbeleid en in het licht van de aanstaande dwangwet. De heer **Stulemeijer** (50PLUS) vraagt zich af waar de verlaging van de bijdrage derden vandaan komt. Wat is de achterliggende gedachte om geen provinciale opcenten te berekenen aan bestelauto's, bussen en vrachtwagens?

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde **Rommel**. Gedeputeerde **Rommel** wijst erop dat de vraag of er gedifferentieerd kan worden in de opcenten, een landelijk vraagstuk is. Op de vraag van Volt over de berekening van de budgettering van het wagenpark, antwoordt gedeputeerde **Rommel** met dat dit gebaseerd is op de historische ontwikkeling van de groei. Dit wordt nog verder uitgewerkt evenals de pilots van het grondbeleid. Zodra deze pilots meer concreet zijn zal zij daarop terugkomen bij Provinciale Staten. Bij de uitwerking van de concrete plannen van de Omgevingsvisie zal uiteraard gekeken worden naar de realiteit, haalbaarheid en betaalbaarheid hiervan. De heer **Bonekamp** (Volt) vraagt of bij de inrichting van de opcenten het landelijke beleid gevolgd moet worden. Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat de opcenten van de Provincie gaan over de belastingruimte, de differentiatie is landelijk.

Gedeputeerde **Beemsterboer** zegt dat de haalbaarheid van de te bouwen betaalbare woningen complex is. In een oververhitte woningmarkt is er een afkoeling aan de aanbodzijde. Het belang is te groot om niet door te gaan met woningbouw. Het verschil tussen de huidige en de nieuwe woonagenda is dat nog meer gestuurd wordt op het vergroten van het aanbod van betaalbare woningen zodat alle mensen in de provincie ook echt een woning kunnen vinden. Dit staat ook in het coalitieakkoord. Als de Provincie al in staat zou zijn om meer dan 184.000 woningen te bouwen dan is de doelstelling naar versnelling van 2030 naar 2028. De jongere generatie heeft zeker de aandacht omdat het een probleem is voor hen om een betaalbare woning te vinden. Wat betreft het bouwen aan de randen van de bebouwing, de woningmarkt is erg veranderd en er zijn heel veel locaties nodig. Binnenstedelijke locaties moeten ook gerealiseerd worden. De invulling hiervan komt voor te

liggen bij de derde herziening van de omgevingsverordening 2024. De verdubbeling van de bouwproductie is een flinke taakstelling. We nemen onze rol als stimulator serieus. Onlangs is er een brief gestuurd naar alle wethouders, gemeenten, marktpartijen en woningcorporaties met het verzoek om bij te dragen aan het behalen van de doelstelling om het aantal woningen te verdubbelen. Voor starters is 350.000 euro voor een woning behoorlijk veel geld maar er wordt vastgehouden aan de landelijke richtlijn van twee derde sociale en een derde betaalbare woningen.

Interruptie: de heer **Dijk** (CDA) vraagt waarom 350.000 euro nog steeds als betaalbaar wordt beschouwd. Gedeputeerde **Beemsterboer** zegt dat dit een landelijk begrip is en daarbij is het bereik van 250.00 naar 350.000 euro realistisch. Dit kost het bouwen van een woning.

Interruptie: de heer **Kes** (SP) vraagt welke instrumenten de Provincie heeft om de gemeentes te stimuleren bij de invulling van woningbouwprojecten. Gedeputeerde **Beemsterboer** geeft aan daarvoor niet veel middelen te kunnen inzetten als Provincie, de instrumenten die er zijn, zal de Provincie ook inzetten. De heer **Kes** (SP) vraagt of bij een nieuw bouwproject de afspraken worden vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. Gedeputeerde **Beemsterboer** zegt dat die mogelijkheid bestaat, maar dat over het algemeen projecten na vier jaar niet meer in de contractvormingsfase zitten. De 1,4 miljoen voor het Masterplan Wonen gaat helpen bij het realiseren van meer en betaalbare woningen. Dit geld wordt zo doelmatig mogelijk ingezet. Het vraagstuk van de ontwikkeling van de kosten op het gebied van het asielbeleid ligt bij de commissaris van de Koning en de verwachting is dat hier middelen van het Rijk beschikbaar voor komen.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde **Olthof**. Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat de tegemoetkoming van het Rijk gecompenseerd wordt door de Provincie en dat daar ook een stuk indexatie in zit. De laatste verhoging van elf procent wordt niet gecompenseerd. De buslijnen Noord Holland Noord staan niet in de begroting omdat er lijnen geschrapt worden ten behoeve van een betere invulling van het OV voor zowel trein als bus. Op de vraag van mevrouw **Berkvens** (D66) of dezelfde mate van bereikbaarheid gewaarborgd wordt, kan gedeputeerde **Olthof** dat niet garanderen omdat met de regio gekeken wordt hoe het beter georganiseerd kan worden. De vraag over de verminderde investeringen op de post bereikbaarheid, beantwoordt gedeputeerde **Olthof** met de opmerking dat de begroting voor mobiliteit altijd fluctueert. Dit heeft te maken met projecten die opgeleverd worden en reserves die worden toegevoegd en onttrokken. De VRA en de gemeenten dragen op dit moment minder bij aan het stuk Waterland dat nu gedaan wordt. Dit wordt straks weer aangevuld als het zuidelijke deel wordt aangepakt. De keuze voor wegenbelasting voor busjes en vrachtwagens ligt bij Den Haag.

De **voorzitter** rondt het agendapunt af en meldt dat het advies van de commissie in de vorm van een verslag in Provinciale Staten worden toegezonden en dat dit verder behandeld wordt in de Provinciale Statenvergadering van 6 november.